

2019

DENİZLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI
DENİZLİ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

DENİZLİ İLİ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Adem YILDIRIM

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik günümüz toplumlarının olduğu gibi ülkemizin de en önemli sorunlardan biridir. İşgücü potansiyeline sahip bireylere istihdam olanağının sağlanmaması ya da iş piyasasında yeterince işe uygun işgücü olmamasından dolayı işsizlik sorunu ortaya çıkmaktadır. Şüphesiz, bu problem yalnız bireyde değil, bireyin içinde yaşadığı toplumda da olumsuz etkiler yaratmaktadır. İnsanların toplum içinde var oldukları ve toplumu şekillendirdikleri düşünüldüğünde işsizliğin sadece bireyi etkilemediği görülmektedir. Toplumların sosyolojik, ekonomik durumlarını olumsuz yönde etkileyen bu sorun, toplumsal huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir.

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın artırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilebilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasının önceliğini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, işgücü piyasasının sorun ve ihtiyaçlarının doğru bir şekilde tespit edilebilmesi, güncel araştırma çalışmaları ile mümkün olabilmektedir. İşsizlikle mücadele

sürecini daha etkin bir şekilde yürütebilmek ve etkin istihdam politikaları oluşturabilmek için, işgücü piyasasını arz ve talep yönleriyle detaylı bir şekilde ele almak önem teşkil etmektedir. İşgücü piyasasındaki mevcut durum ve ihtiyaçlara ilişkin birçok veriyi sunan işgücü piyasası analiz raporlarıyla, işsizlerin vasıflı hale getirilmesi, işgücü piyasasında arz ve talebin doğru bir şekilde eşleşmesini sağlayacak olan aktif işgücü programlarının amaca uygun bir şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır. Tüm bunların dışında hem ortaöğretimde hem de yükseköğretimde açılması planlanan alanlara yönelik veriler sağlamakla birlikte örgün eğitim planlayıcılarına da yol gösteren bir çalışmadır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Denizli Çalışma ve İş Kurumu personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür eder, Denizli İşgücü Piyasası Araştırmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını temenni ederim.

Hasan KARAHAN

Vali

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Günümüzde işgücü piyasası analizlerini önemli hale getiren faktörler ise; bölgesel, hatta il il farklılıkların belirlenmesi, yerel mekanizmalara işlerlik kazandırılması, kısa, orta ve uzun vadeye yönelik projeksiyonların oluşturulması ve uygulanan politikaların etkisinin incelenmesi biçiminde sıralanabilir. Bu analizler aynı zamanda bölgesel kalkınmanın da önemli bir parçasını oluşturur. Bu bağlamda işgücü piyasası analizleri; işgücü piyasasına yönelik verilerin dışında, bölgenin sosyo-ekonomik görünümünü ve bunların işgücü piyasası ile nasıl ilişkilendirileceği hakkında tahminler yapabilmeyi mümkün kılar.

Yerel işgücü piyasası analizleri; bölgesel farklılıkların izlenmesi, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu gibi yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, orta vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır. İşgücü Piyasası Analizi sadece mevcut beceri ihtiyaçlarını değerlendirmekle kalmaz, uzun vadeli bir bakış açısı da oluşturur. İşgücü Piyasası Analizleri gelecekteki ihtiyaçları öngörerek bu ihtiyaçlara aktif olarak yön vermeyi sağlayan istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasında da kilit çalışmalardan en önemlisidir.

‘İşgücü Piyasası Araştırması’ ile ulaşılmak istenen temel hedefler, Denizli il sınırları içerisinde sektörel bazda işgücü piyasasına ilişkin en gerçekçi ve güncel durumu belirlemek, ilin istihdam yapısını ortaya koymak, ihtiyaç duyulan işgücünü tespit etmek, mevcut istihdamdaki artış ve azalış oranları ile temininde güçlük çekilen meslek ve pozisyonları belirlemektir. Bu istatistiki veriler ışığında İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarına rehberlik etmek ve mesleki eğitim faaliyetlerine yön vermek temel gayedir.

Denizli ili İşgücü Piyasası Araştırmasının; ülkemize, ilimize ve ilgili tüm taraflara yararlı olmasını diler, bu çalışmaya fiilen katılım sağlayan başta İş ve Meslek Danışmanları olmak üzere tüm İl Müdürlüğümüz çalışanlarına özverili çalışmaları nedeniyle teşekkür ederim.

Fatih IŞIK
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	i
ÖNSÖZ	i
TABLolar LİSTESİ.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
KISALTMALAR	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ.....	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler.....	5
Kayıtlı İşsiz.....	6
Aktif İşgücü Programları	8
İşsizlik Ödeneği	12
İKİNCİ BÖLÜM.....	13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM.....	14
İşyeri Verileri.....	15
Mevcut İstihdam.....	26
AÇIK İŞLER.....	29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	38
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	44
SONUÇ	50
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU	54

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)	6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018).....	8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018).....	10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)	11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri	21
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları	24
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstedığınız Alanlar	25
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	26
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	27
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	28
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletmeOranı.....	30
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması	35
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	35
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	36
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	37
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	38
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	40
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	41
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	44
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	45
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	46
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	46
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	47

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018).....	5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)	7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)	12
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı	16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı	17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu.....	18
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	19
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı.....	20
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu	21
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)	22
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	22
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı	23
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	25
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı.....	28
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	29
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	31
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	32
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	32
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu	33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	34
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	41
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	42
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı	48
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi	48

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Denizli İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 1.447 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Denizli ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 98 bin 406 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 63 bin 932 çalışan erkeklerden, 34 bin 474 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Denizli ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Denizli ilinde açık iş oranı yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Denizli ili açık iş oranı bakımından 0,1 puanlık farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,3 ile Toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 705 kişilik açık iş mevcuttur. Denizli ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Hizmet Ve Satış Elemanlarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 61,9'unda için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Denizli ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlerine göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Denizli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı

görülmektedir. Bu mesleği ise Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Denizli ilinde işverenlerin yüzde 16,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Denizli ilinde ülke genelinin altında olup yüzde 1,7'dir.

Denizli ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin Asgari Ücret desteği olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 58,5'i, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 14,7'si teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracığını beyan ederken, yüzde 30,2'si ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Denizli İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Denizli işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Denizli İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Denizli ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Denizli ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

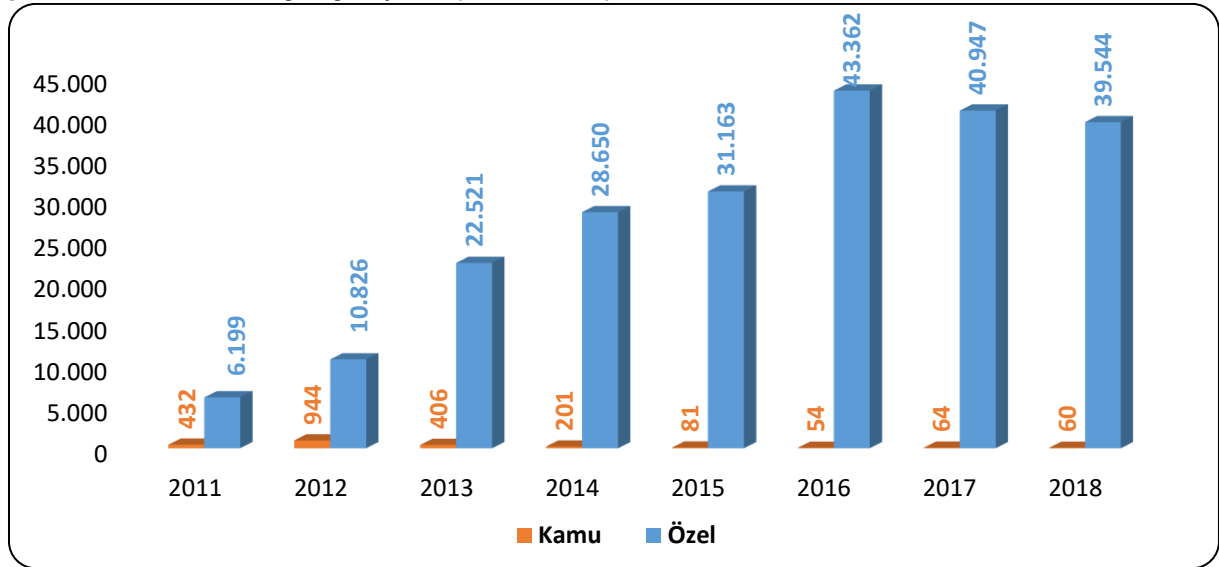
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 6 bin 631 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 39 bin 604 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayılarının yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. 2011, 2017 ve 2018 yıllarında bir önceki yıla göre azalış seyredilmiştir. Grafik incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2012 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	8.633
Makineci (Dikiş)	2.535
Mermer İşçisi	2.284
Konfeksiyon İşçisi	1.501
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	1.352
Satış Danışmanı / Uzmanı	1.072
Temizlik Görevlisi	1.037
Kalite Kontrolcü-Tekstil	912
Garson (Servis Elemanı)	835
Şoför-Yük Taşıma	675

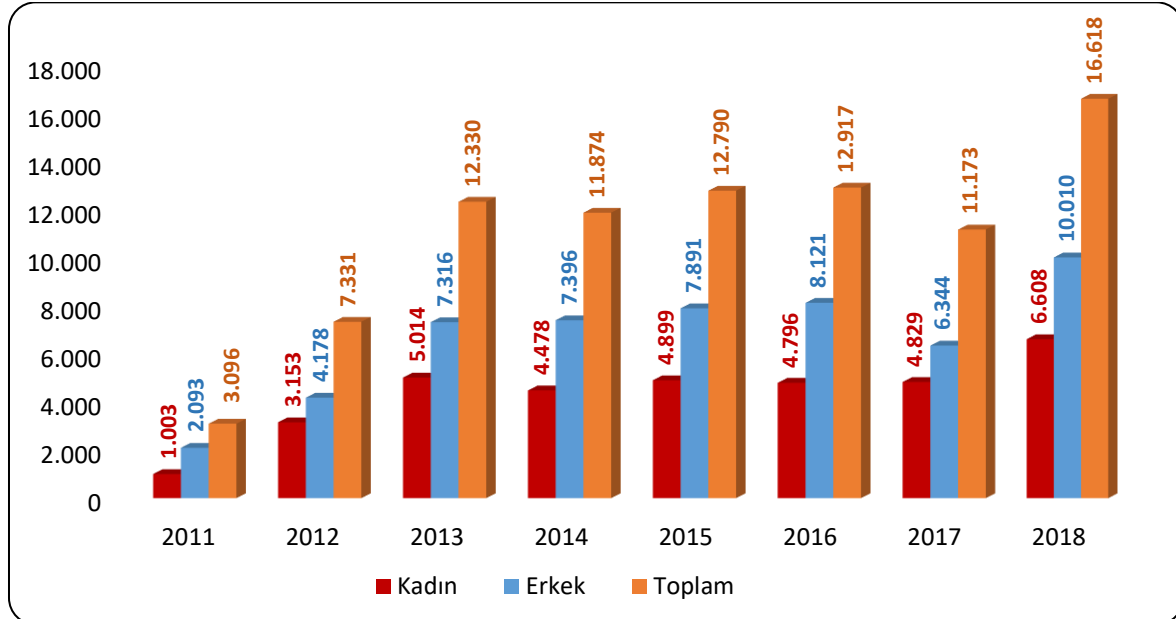
Kaynak: İŞKUR

Denizli ilinde 2018 yılında 39 bin 604 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 8 bin 633 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 21,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Makineci (Dikiş) ve Mermer İşçisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 3 bin 96 olan Denizli ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 93'ü erkek, geri kalan 1003 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2013 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 12 bin 330 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 39,8'i kadınlardan oluşmuştur. 2018 yılında genel işe yerleştirme verisini önceki yıllarla kıyasladığımızda en yüksek sayılara ulaştığını görmekteyiz. Bu durumu artan devlet teşviklerinin olumlu bir sonucu olarak yorumlayabiliriz.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	3.039	1.122	4.161
Mermer İşçisi	931	349	1.280
Makineci (Dikiş)	206	918	1.124
Konfeksiyon İşçisi	421	651	1.072
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	386	320	706
Güvenlik Görevlisi	414	50	464
Kalite Kontrolcü-Tekstil	218	192	410
Garson (Servis Elemanı)	238	155	393
Satış Danışmanı / Uzmanı	164	210	374
Temizlik Görevlisi	161	179	340

Kaynak: İŞKUR

Denizli ilinde 4 bin 161 kişilik işe yerleştirmeye Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 25'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Mermer İşçisi ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir. İlk on meslek içerisinde Erkeklerin en çok Beden İşçisi (Genel) ve Mermer İşçisi mesleklerinde işe yerleştirildiği, kadınların ise en çok Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) mesleklerinde işe yerleştirildiği görülmüştür.

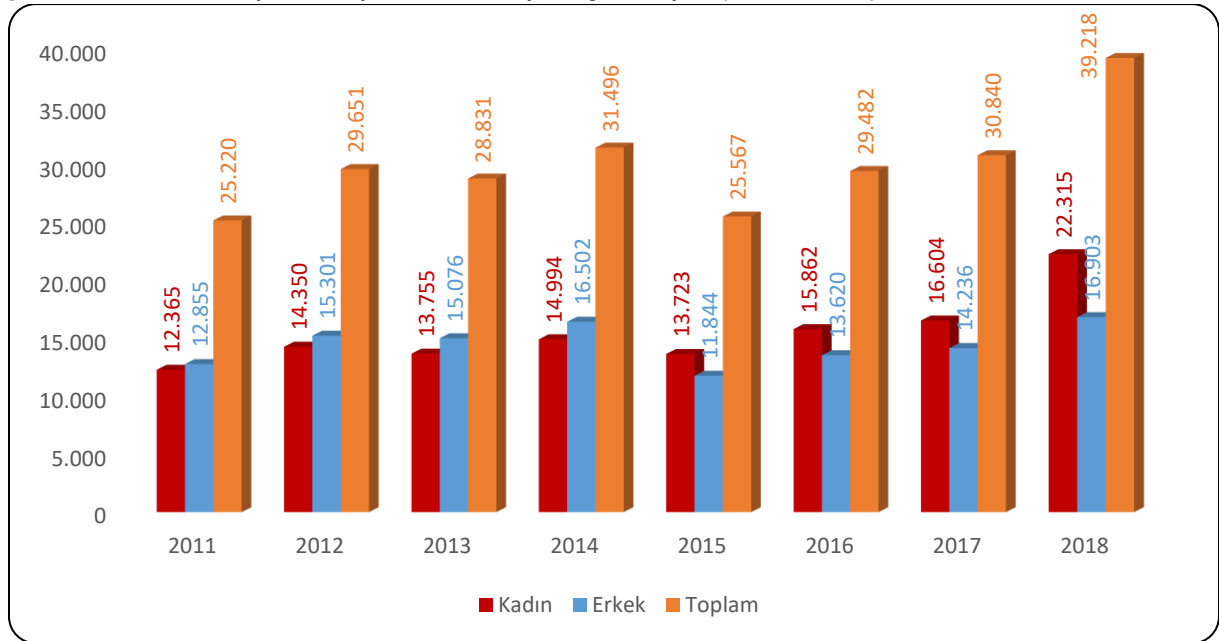
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Denizli ilinde İŞKUR'a kayıtlı 25 bin 220 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 12 bin 855'i erkek, 12 bin 365'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 39 bin 218 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında dalgalı bir görüntü dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Denizli'da 12 bin 365 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 22 bin 315'e yükselmiştir. Bu

artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Denizli ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsiz olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Denizli ilinde Kuruma kayıtlı 5 bin 467 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Denizli ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %13,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de benzer durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi, Satış Danışmanı / Uzmanı ve Büro Memuru (Genel) gibi mesleklerde kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	102	1.094	678	1.772
2012	195	2.802	1.563	4.365
2013	95	1.299	638	1.937
2014	94	1.235	452	1.687
2015	186	3.458	592	4.050
2016	131	2.531	192	2.723
2017	108	1.950	181	2.131
2018	122	2.026	252	2.278

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisinde girmiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 122 mesleki eğitim kursuna 2 bin 278 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 252'si erkek, 2 bin 26'sı kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu

kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 88,9'unun kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Süt Sığır Yetiştiricisi	Süt Sığır Yetiştiricisi	Süt Sığır Yetiştiricisi
El Nakışçısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	El Nakışçısı
Oyuncak Bebek Yapımcısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan)	Oyuncak Bebek Yapımcısı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan)	Zeytin Yetiştiricisi	Kadın Giysileri Dikim Elemanı (Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	Ceviz Yetiştiricisi	Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi
Kadın Giysileri Dikim Elemanı (Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Elektrik Tesisatçısı (Bina)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan)
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Yumurtacı Tavuk Yetiştiricisi	Asma Yetiştiricisi
Asma Yetiştiricisi	Elma Yetiştiricisi	Şiş Örgücü
Şiş Örgücü	Asma Yetiştiricisi	Makine Nakışçısı
Makine Nakışçısı	Gıda Hijyeni Ve Sanitasyon Görevlisi	Domates Yetiştiricisi

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Süt Sığır Yetiştiricisi, El Nakışçısı ve Oyuncak Bebek Yapımcısı mesleklerinde düzenlenmiştir. . Kadınlarda en fazla kurs düzenlenen meslekler il geneliyle birebir benzerlik göstermektedir. Bunun başlıca sebebi; kurs planlamalarının kadınlara yönelik yapılması ve kadın katılımcıların yüksek oranda olmasıdır. Erkeklerde ise en fazla Süt Sığır Yetiştiricisi, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	140	188	136	324
2012	93	189	99	288
2013	239	390	267	657
2014	210	305	148	453
2015	1.044	1.429	1.005	2.434
2016	1.251	1.431	1.122	2.553
2017	760	1.028	738	1.766
2018	1.109	2.297	1.318	3.615

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2014 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindeydi. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2015 yılından sonra düzenlenen kurslarda belirli oranda artış görülürken, 2017 yılında bir önceki yıla oranla yüzde 39 oranında azalış yaşandığı görülmektedir. Bu durumun sebebi olarak +1 istihdam teşviki programının işverenler tarafından daha fazla tercih edilmesi düşünülebilir. 2018 yılında ise 1109 program düzenlenmiş olup toplam 3 bin 615 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 63,5'i kadınlardan, yüzde 36,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Makineci (Dikiş)	Cam Mamul İmalatçısı	Makineci (Dikiş)
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	Boyahane Tesis Takip İşçisi	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Cam Mamul İmalatçısı	Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi	Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Satış Elemanı (Perakende)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Satış Elemanı (Perakende)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci
Büro Memuru (Genel)	Satış Elemanı (Perakende)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Ön Muhasebeci	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Büro Memuru (Genel)

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla Konfeksiyon İşçisi, Makineci (Dikiş), Süt Ve Süt Ürünleri İşlemecisi ve Cam Mamul İmalatçısı mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Konfeksiyon İşçisi, Makineci (Dikiş) ve Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Konfeksiyon İşçisi, Cam Mamul İmalatçısı ve Boyahane Tesis Takip İşçisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	24	297	296	593
2012	22	288	321	609
2013	6	80	56	136
2014	24	281	289	570
2015	44	626	591	1217
2016	59	674	975	1649
2017	55	727	645	1372
2018	81	956	902	1858

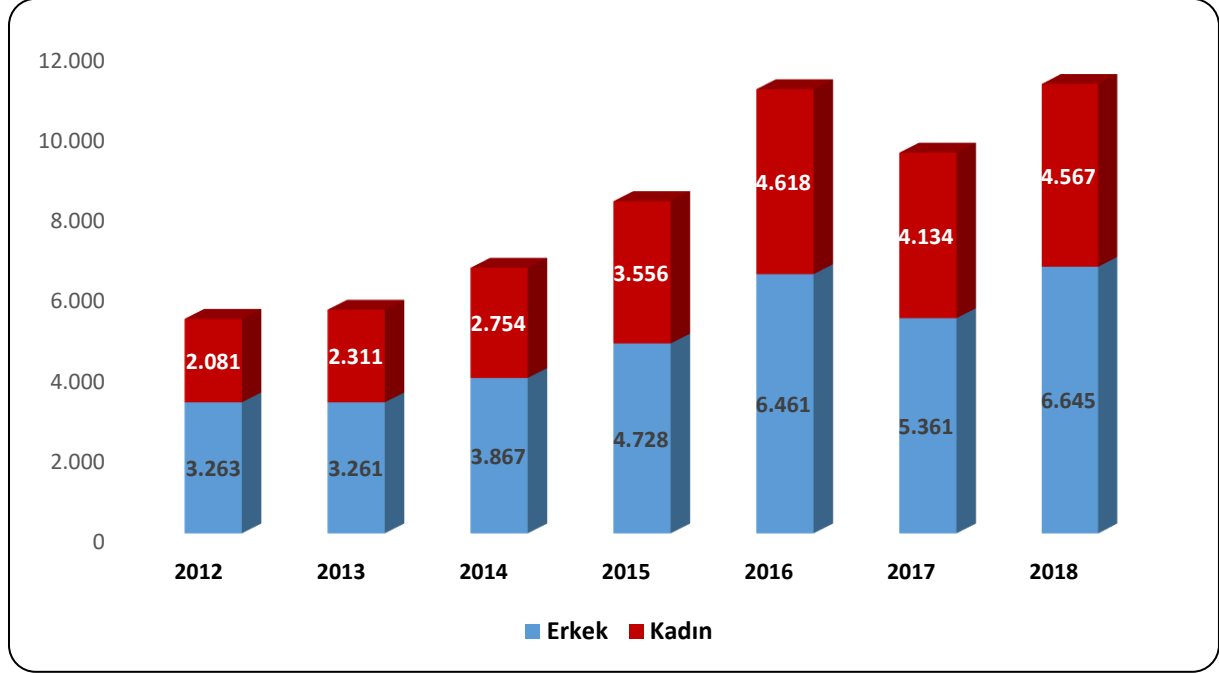
Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 81 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 47 daha fazladır. Programa 2018 yılında 956'sı kadın, 902'si erkek olmak üzere toplam 1858 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

Kaynak: İŞKUR

Denizli ilinde 2018 yılında yüzde 40,7'si kadın olmak üzere 11 bin 212 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 18,1 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Denizli ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Denizli ilinde 1.447 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 98 bin 406 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Denizli ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8’de Denizli ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	725
Toptan ve perakende ticaret	260
İnşaat	101
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	69
Ulaştırma ve depolama	54
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	49
Eğitim	43
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	38
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	32
Madencilik ve taş ocaklığı	28
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	15
Diğer hizmet faaliyetleri	10
Bilgi ve iletişim	8
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	7
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3
Gayrimenkul faaliyetleri	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	1.447

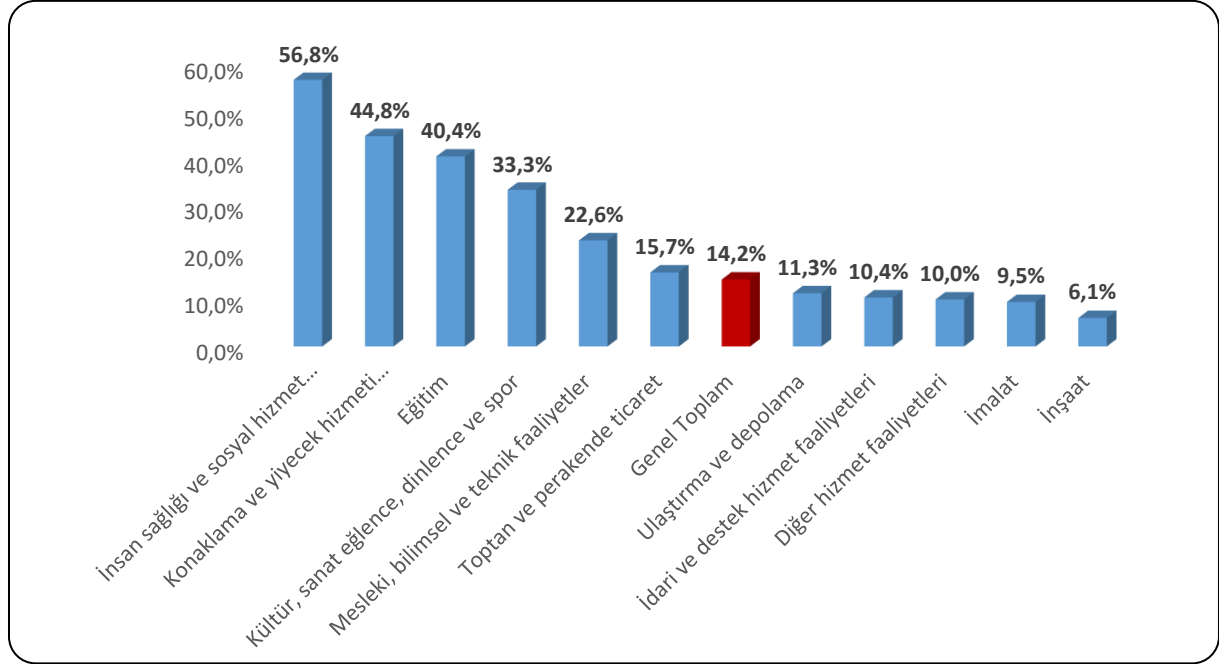
Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Denizli ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 50,1’i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9 seviyesindedir. Bu durumda Denizli ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 19,1 iken Denizli ilinde bu sektörün payı yüzde 18 olarak gerçekleşmiştir. Denizli ilinde

20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin büyük bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Finans ve sigorta faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Denizli ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

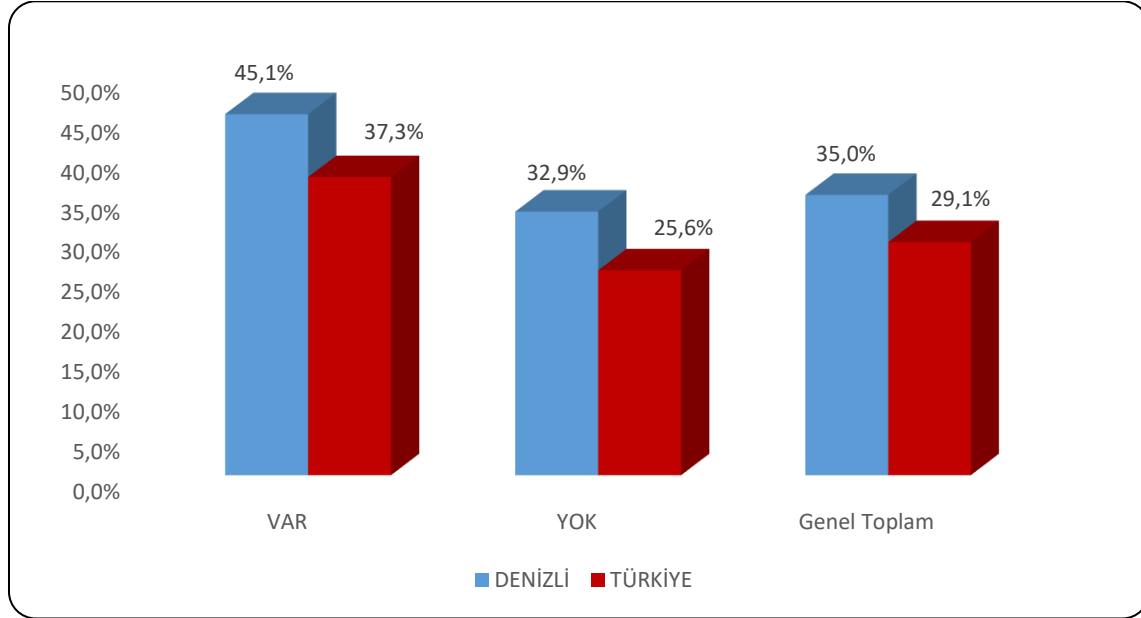
Kaynak: İPA 2019

Denizli ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Denizli ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 56,8'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Denizli ilinde ikinci sırada Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 44,8'inde part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 40,4 ile Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6’da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

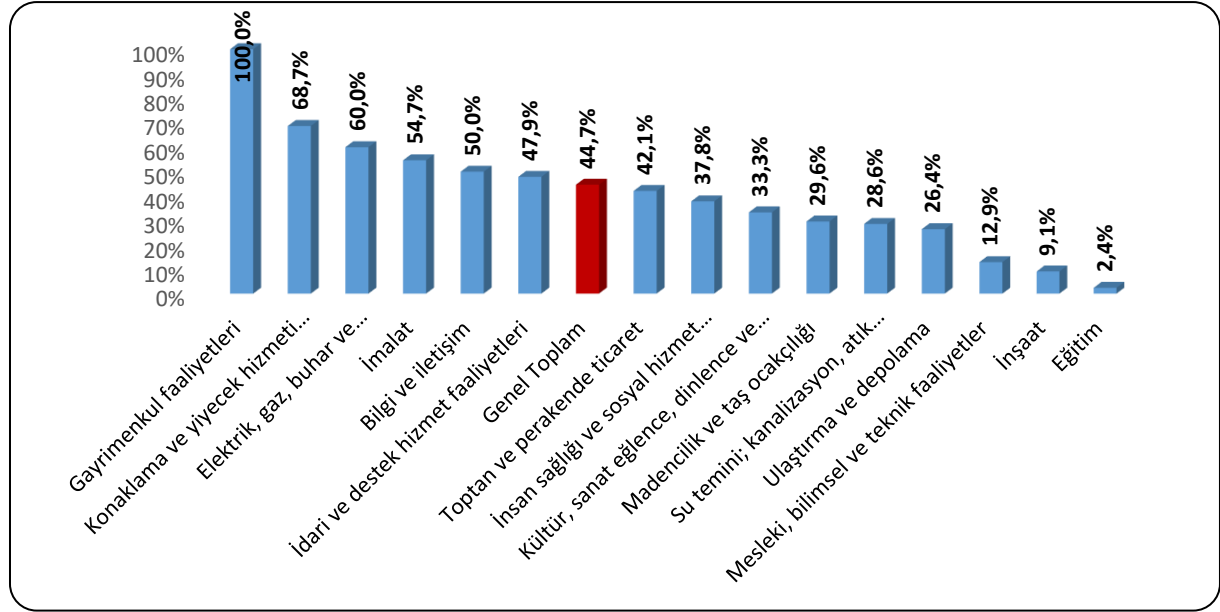
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1’ini kadınlar oluşturmaktayken Denizli ilinde bu oran yüzde 35 olarak gerçekleşmiştir. Denizli ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 32,9 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 41,5 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Denizli ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

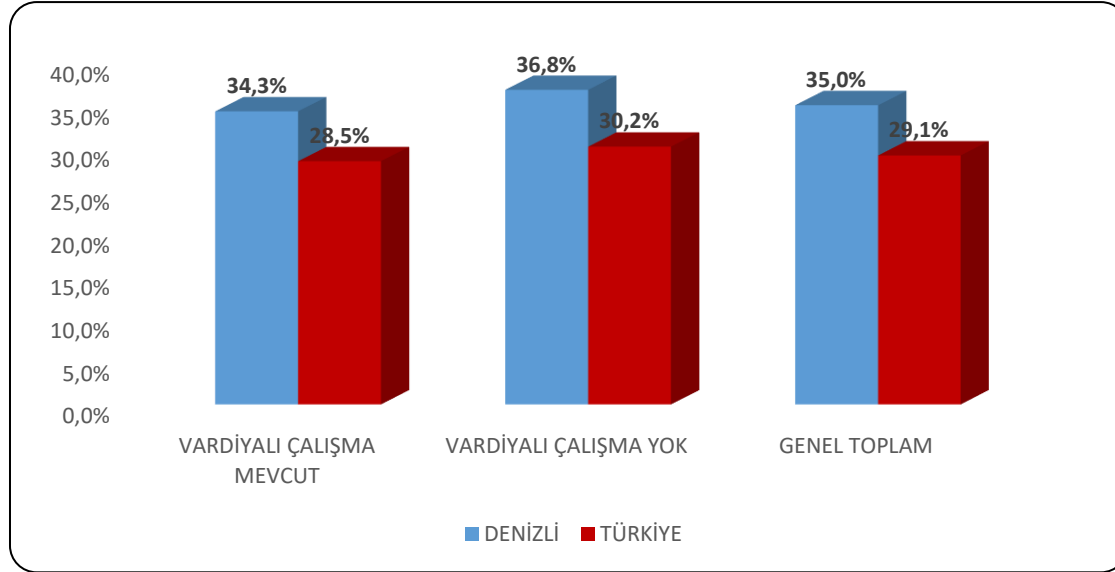

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde işletmelerin yüzde 44,7'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Denizli ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile İmalat sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarısından fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. Eğitim sektörü ise yüzde 2,4 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe çalışma kapsamına giren 2 işyeri de vardiyalı çalışma yaptığını belirtmiş, bu sebeple veri yüzde 100'lük orana ulaşmıştır.. Ancak bu veri değerlendirilirken örneklem içerisinde yer alan firma sayısının az olması ve her iki firmada da vardiyalı çalışma yapıldığı, örneklem dışında kalan sektördeki diğer firmalarda farklı sonuçlar çıkabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

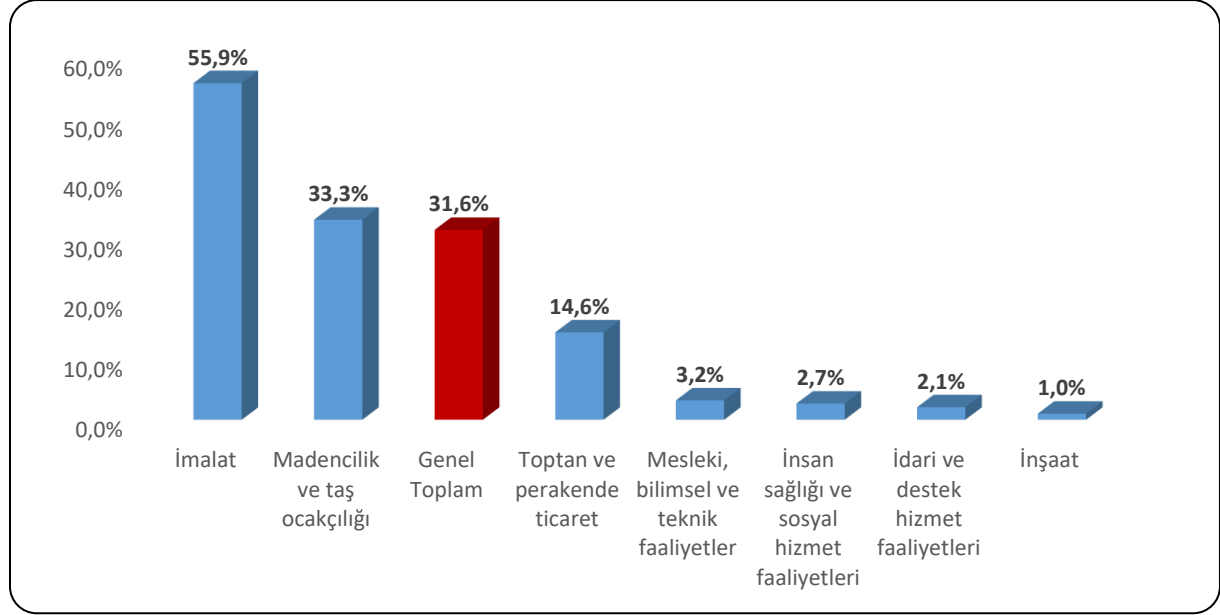
Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8’de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Denizli ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 34,3’ü kadın, yüzde 65,7’si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 36,8’e yükselmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Denizli ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 35’inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 4’ü kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3’ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Denizli ilinde de benzer yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilindeki işletmelerin yüzde 31,6'sında ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 55,9'u ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Toptan ve Perakende Ticaret sektörü de ihracat yapan işletme oranı anlamında diğer sektörlerle oranla daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektöründeki işletmelerin sektörel dağılımda önemli bir pay sahibi olmasının yanında ihracat yapan işyeri oranında da ilk sırada olduğu görülmektedir.. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Denizli ilinde işletmelerin yüzde 12,8'i e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

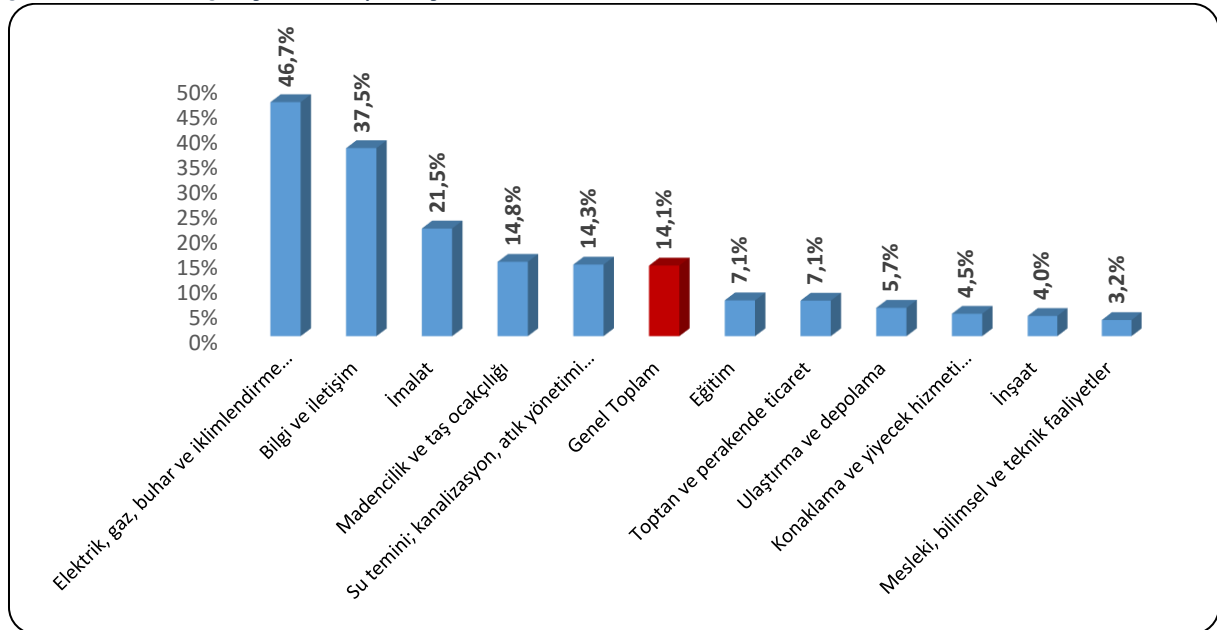
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	84,3%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	7,5%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	7,0%
Finansman yetersizliği	5,2%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	1,5%

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

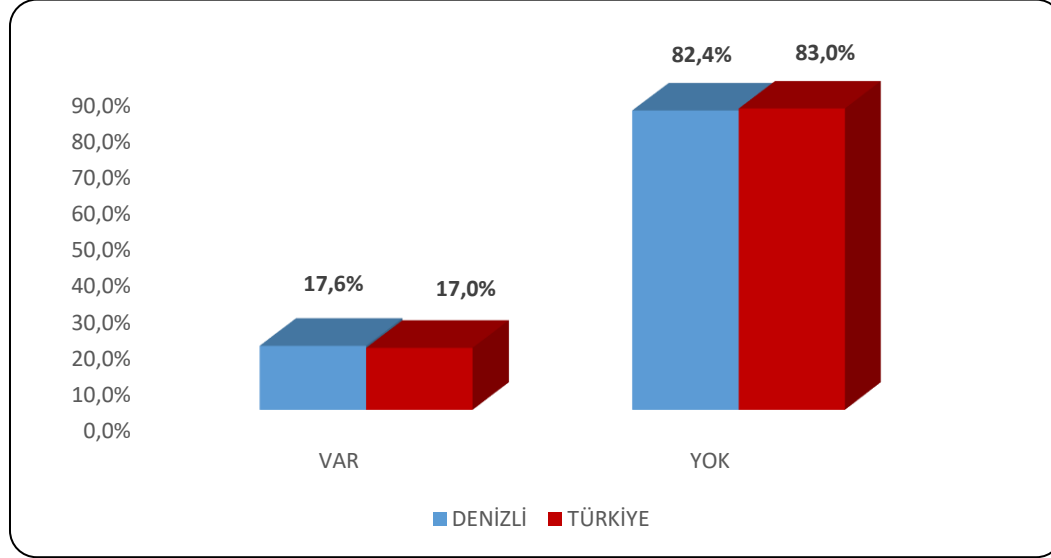

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde 18 sektörden 11 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 14,1 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 46,7'si Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörü ise yüzde 37,5 ile Bilgi ve iletişim sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Denizli ilinde en fazla işyeri kapsayan

İmalat sektöründe ise Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 21,5 ile ortalamanın üstünde gerçekleşmiştir.

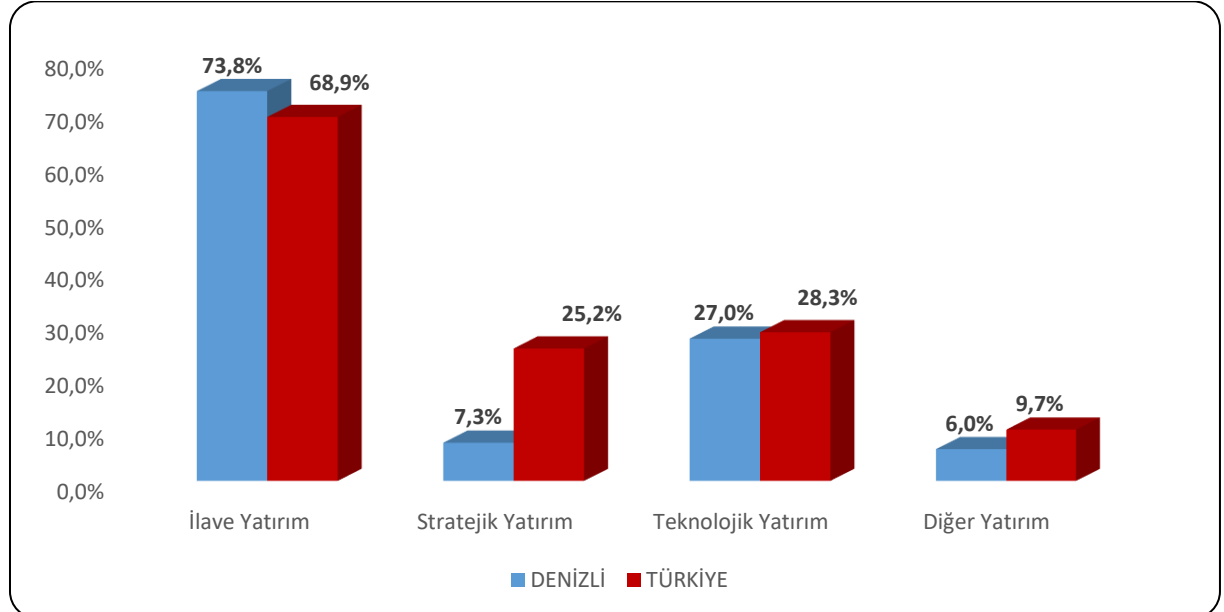
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 17,6'sı gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

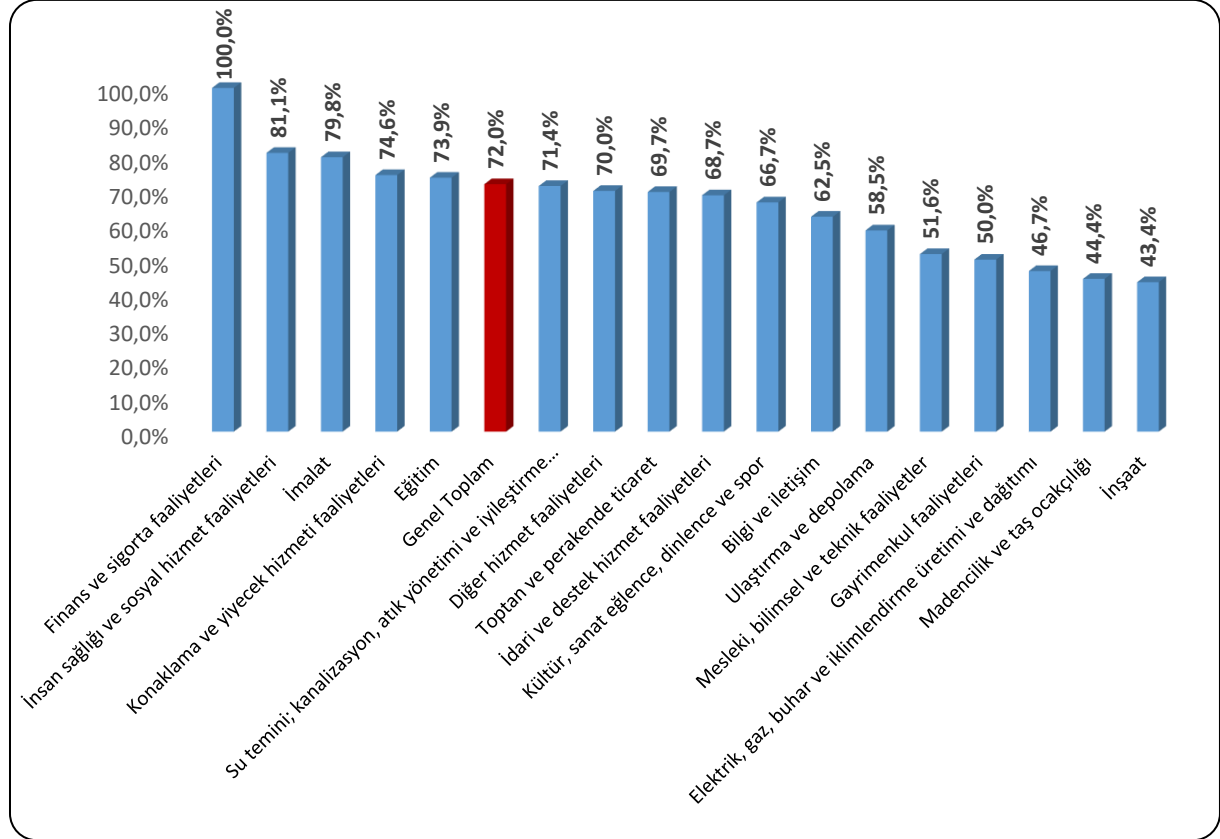

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Denizli ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde

73,8'i ilave yatırım, yüzde 27'si de teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'te İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Denizli ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 72'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Denizli ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Denizli ilinde Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 72'nin üzerinde yüzde 79,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	0,7%	48,5%	92,2%	22,5%	2,3%	0,4%	11,3%
Toptan ve perakende ticaret	0,6%	48,6%	88,1%	28,2%	0,6%	0,6%	10,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	30,0%	92,0%	30,0%	0,0%	0,0%	8,0%
İnşaat	0,0%	20,9%	90,7%	14,0%	0,0%	0,0%	4,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	27,3%	93,9%	24,3%	0,0%	0,0%	6,1%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	35,5%	83,9%	9,7%	0,0%	0,0%	3,2%
Eğitim	0,0%	29,0%	71,0%	48,4%	0,0%	0,0%	9,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	43,3%	76,7%	56,7%	0,0%	0,0%	13,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	50,0%	75,0%	62,5%	0,0%	0,0%	31,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	41,5%	91,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	57,1%	28,6%	0,0%	0,0%	0,0%	57,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	57,1%	85,7%	42,9%	0,0%	0,0%	14,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	60,0%	60,0%	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	40,0%	20,0%	60,0%	0,0%	0,0%	20,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	0,5%	44,6%	88,8%	25,4%	1,4%	0,3%	10,9%

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 88,8'i İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 44,6'sı Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 25,4'ü ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır. Çalışma kapsamında Denizli ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İmalat sektöründe işverenlerin yüzde 92,2'si İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 48,5'i Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 22,5'i ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır.

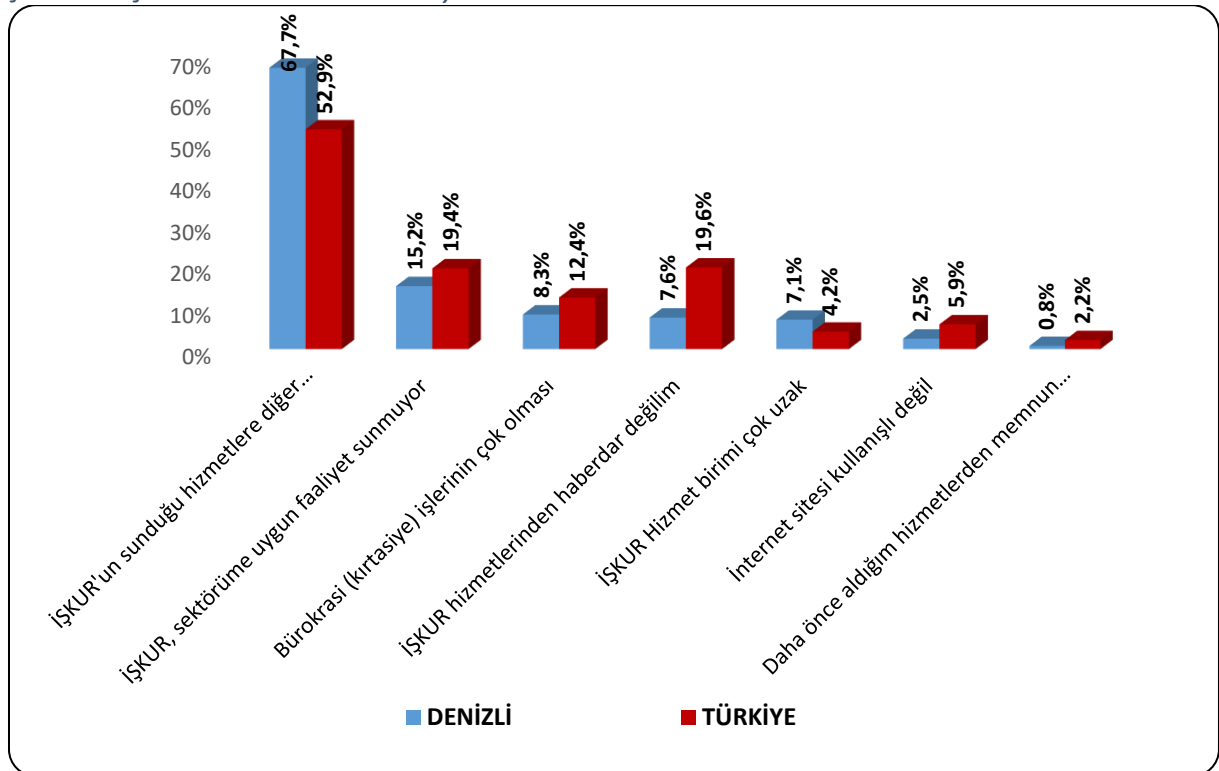
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstedığınız Alanlar

Destek Alanları	İşletme Oranı
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	58,5%
İşe Uygun Eleman Temini	54,1%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	52,5%
İşbaşı Eğitim Programı	15,9%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	7,9%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	2,4%

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 58,5'i yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. İşe Uygun Eleman Temini ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 67,7 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 15,2 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 8,3 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Denizli ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden

faaydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı Denizli iline göre daha yüksek seviyededir. Denizli ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından ötürü İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Denizli ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Denizli ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 98 bin 406 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 63 bin 932 erkek çalışan ve 34 bin 474 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	21.176	37.013	58.190
Toptan ve perakende ticaret	4.846	8.275	13.121
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.506	6.027	7.534
Ulaştırma ve depolama	648	2.801	3.448
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1.977	1.205	3.182
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.217	1.727	2.944
İnşaat	174	1.983	2.157
Eğitim	1.232	680	1.912
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	287	1.027	1.314
Madencilik ve taş ocaklığı	101	1.211	1.312
Bilgi ve iletişim	779	392	1.171
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	324	618	942
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	63	465	528
Diğer hizmet faaliyetleri	87	257	344
Gayrimenkul faaliyetleri	23	150	172
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	29	94	123
Finans ve sigorta faaliyetleri	6	7	13
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	0	0
Genel Toplam	34.474	63.932	98.406

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Denizli ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 72,5'i bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör il genelinde de olduğu gibi İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 36,4'ü İmalat sektöründe çalışmaktadır. Denizli ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Bilgi ve iletişim sektörüdür. Bu sektörde çalışanların yüzde 66,5'ini kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	8.970	20.863	29.834
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	7.901	13.408	21.309
Hizmet Ve Satış Elemanları	4.417	8.742	13.159
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4.941	5.867	10.808
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3.335	4.675	8.010
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.407	5.548	6.955
Profesyonel Meslek Mensupları	3.073	3.457	6.529
Yöneticiler	275	1.110	1.384
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	155	263	418
Genel Toplam	34.474	63.932	98.406

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır. Toplam çalışanlar içerisinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılarının oranı yüzde 30,3 seviyesindedir. Denizli ilindeki kadın çalışanların yüzde 26'sı; erkek çalışanları ise yüzde 32,6'sı bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 21,7'si bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 13,4 oran ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Denizli ilinde hem kadın çalışanlarda hem de erkek çalışanlarda en fazla çalışan sayısına sahip meslek grubu Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır.

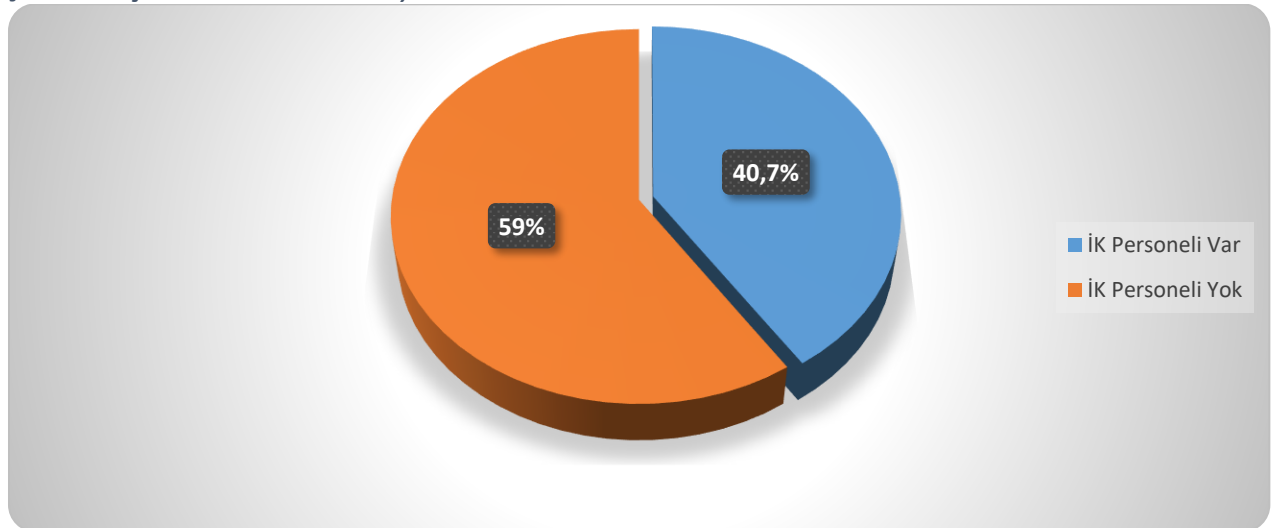
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Makineci (Dikiş)	Garson (Servis Elemanı)
Makineci (Dikiş)	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Mermer İşçisi
Mermer İşçisi	Mermer İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Garson (Servis Elemanı)	Temizlik Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Kumaş Paketleme İşçisi	Güvenlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Şoför (Yolcu Taşıma)
Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Boyahane Tesis Takıp İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Pazarlamacı
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Denizli ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Konfeksiyon İşçisi hem kadınlarda hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Erkeklerde ise Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı mesleği en fazla çalışılan meslektir.

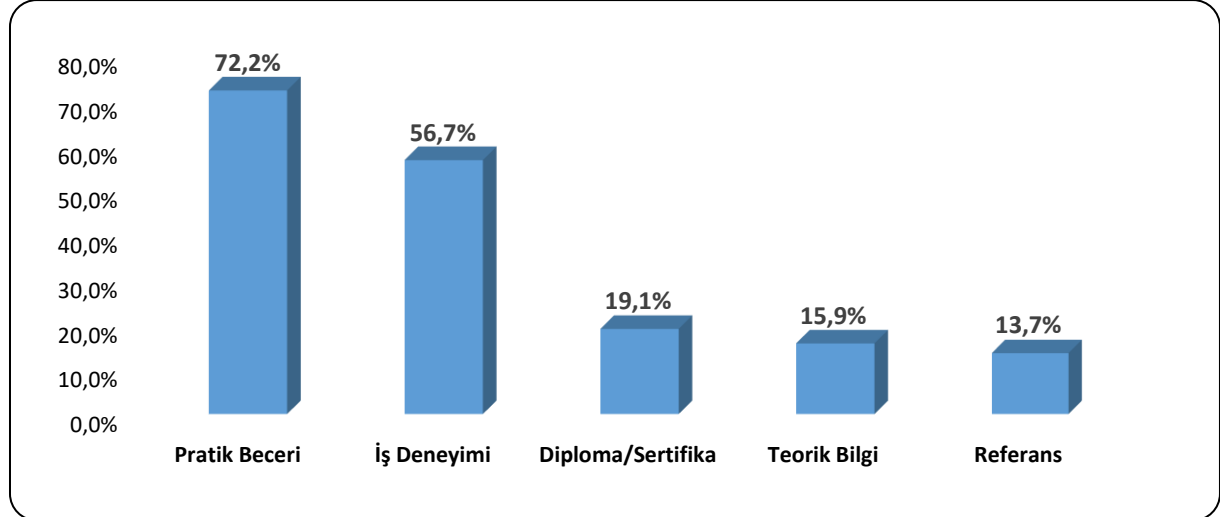
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Denizli ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yüzde 40,7'sinde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. İmalat sektöründe bu oran yüzde 45,9, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe yüzde 37,8 ve İnşaat sektöründe ise yüzde 26,3 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 72,2'si Pratik Beceri, yüzde 56,7'si İş deneyimi ve yüzde 19,1'i ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Denizli ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Denizli ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletme Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşletme Oranı
İmalat	879	1,5%	26,1%
Toptan ve perakende ticaret	303	2,3%	15,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	55	0,7%	14,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	54	1,8%	25,4%
Ulaştırma ve depolama	31	0,9%	17,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14	0,4%	18,9%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	8	1,5%	28,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	0,8%	6,5%
Eğitim	7	0,4%	7,1%
Madencilik ve taş ocaklığı	7	0,5%	14,7%
İnşaat	5	0,2%	5,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	0,6%	10,0%
Bilgi ve iletişim	1	0,1%	12,5%
Genel Toplam	1.375	1,4%	19,9%

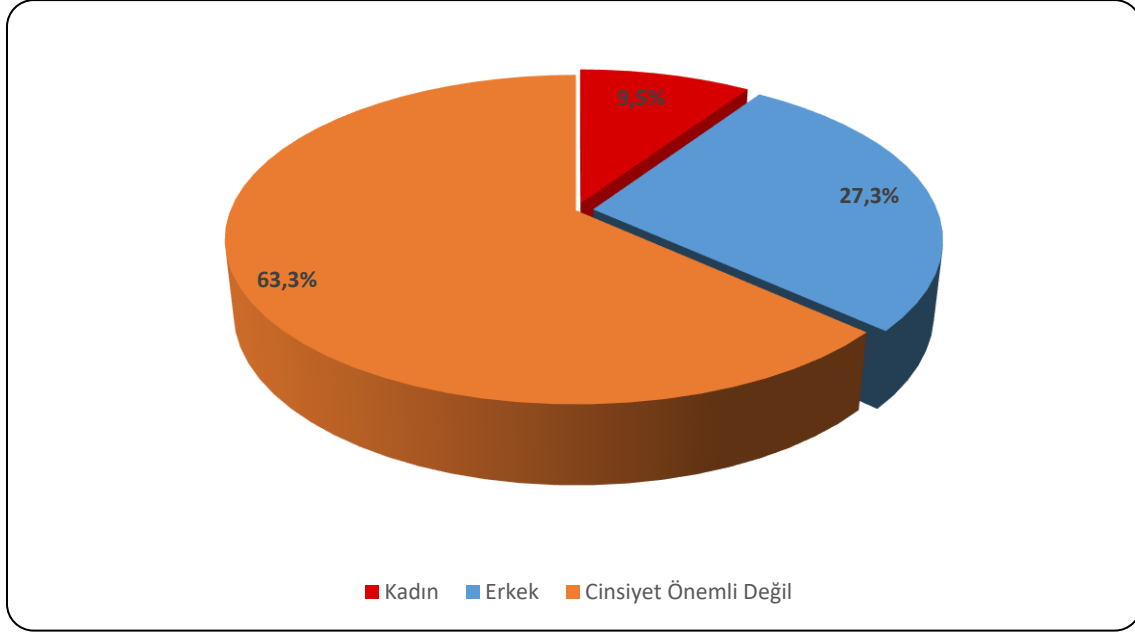
Kaynak: İPA 2019

Denizli ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 288 işletmede 1.375 açık iş tespit edilmiştir. Denizli ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Denizli ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 1.375 kişilik açık işin yüzde 63,9’una tekabül eden 879 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15’den de görüleceği üzere Denizli ilinde açık iş oranı yüzde 1,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Denizli ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Denizli ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,3 ile Toptan ve perakende ticaret sektörü olarak tespit edilmiştir.

Denizli ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 19,9’unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık iş olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

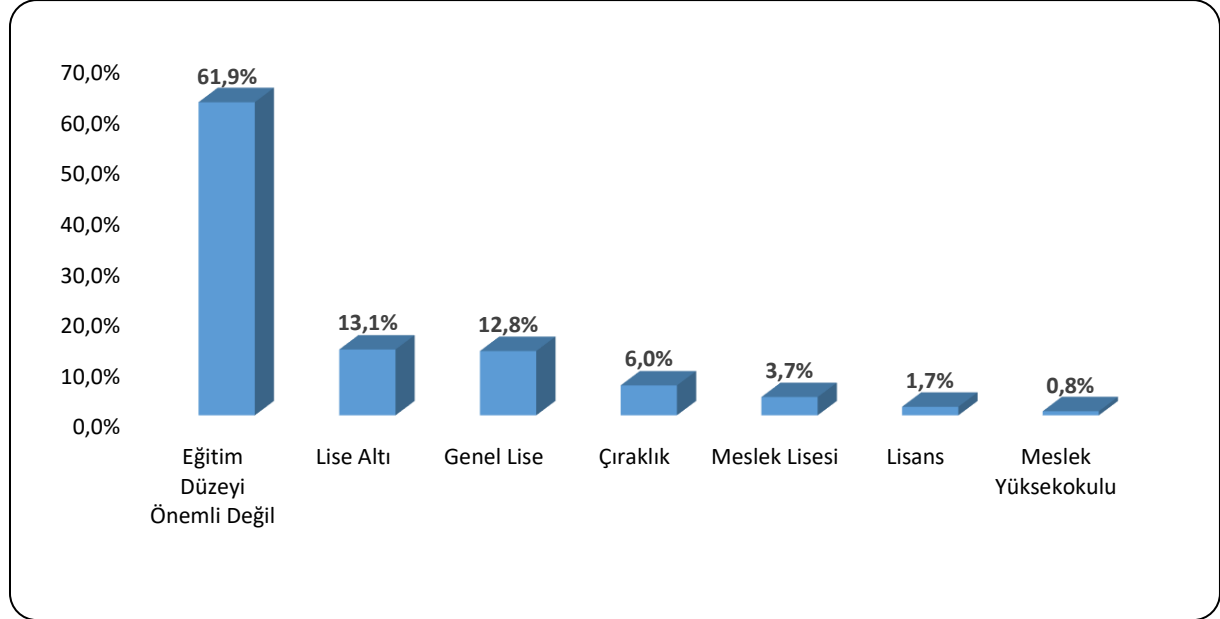

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17’de Denizli ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Denizli ilinde işverenler açık işlerin yüzde 63,3’ünde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Denizli ilinde yüzde 9,5 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1’i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Denizli ilinde ise işverenlerin yüzde 27,3’ü mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

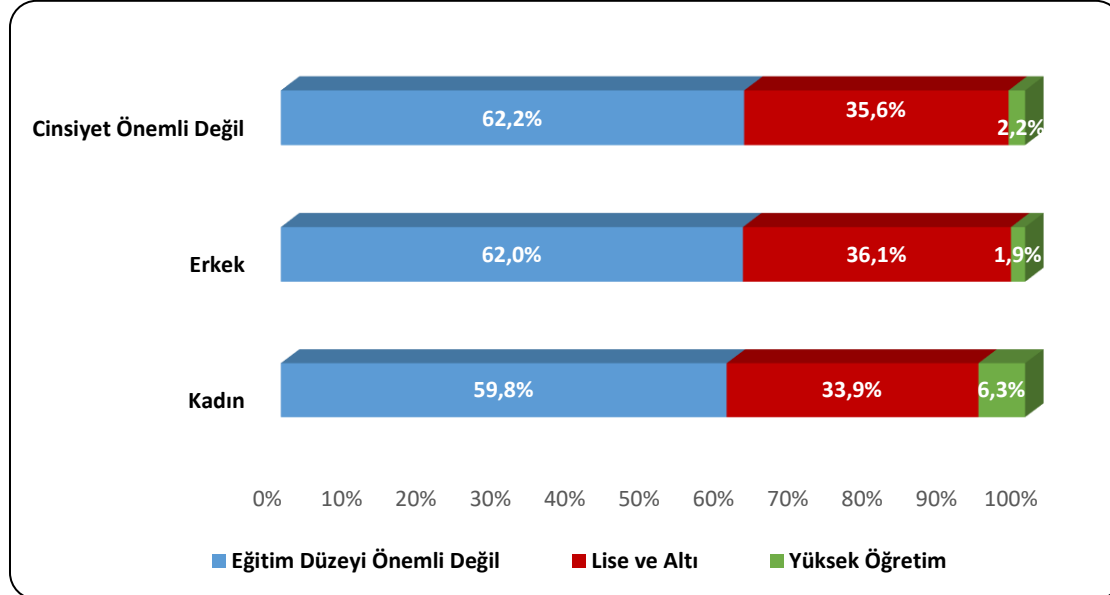
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Denizli ilindeki açık işlerin yüzde 61,9’unda işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 13,1’inde ise Lise altı eğitim düzeyi talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

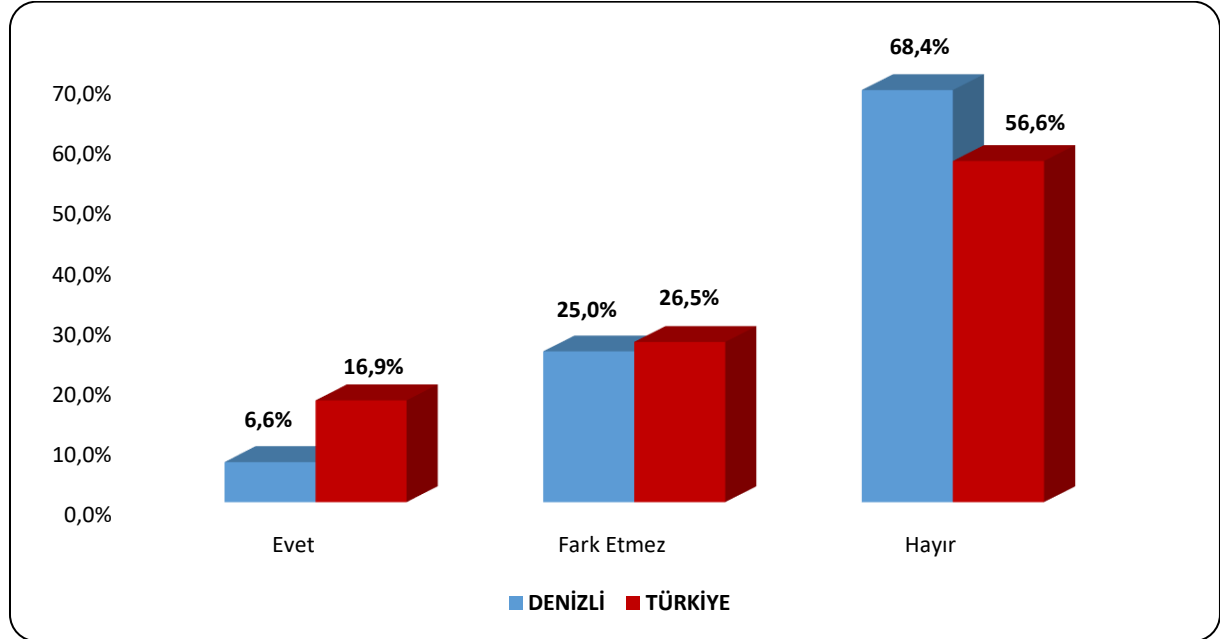

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19’da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 35,6 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 2,2 oranında yüksek öğretim seviyesi talep edilirken ve yüzde 62,2 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin

tercih edildiği açık işlerde yüzde 62 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 59,8 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

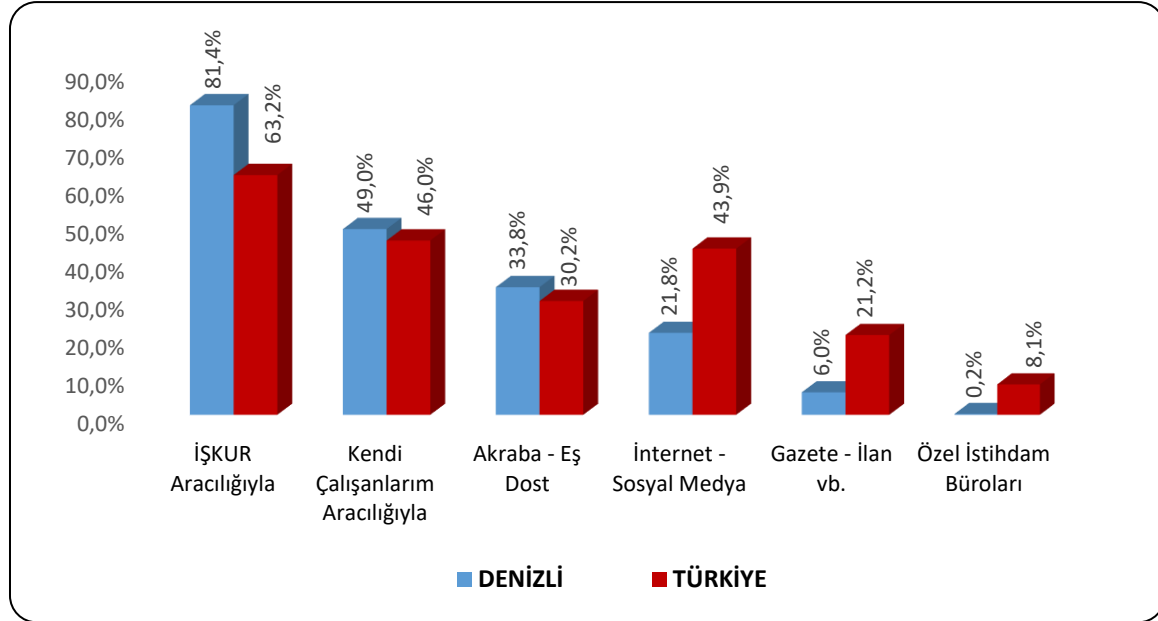

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Denizli ilinde mevcut açık işlerin yüzde 6,6'sında işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 25 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 31,6'sında engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Denizli ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21’de Denizli ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Denizli ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 81,4 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Denizli ilinde ikinci sırada yüzde 49 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 33,8 ile Akraba - Eş Dost arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	2	2
Takım Çalışması	3	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	4	4	4
Sorun Çözme ve İnişiyatif Alabilme	5	5	5	5
Bilgisayar Kullanımı	7	9	6	6
Analitik Düşünebilme	6	6	7	7
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	7	7	8	8
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	8	8	10	9
Yabancı Dil	-	10	9	10

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların ve cinsiyet önemli değil seçeneğinin tercih edildiği açık işler için ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe aranırken; erkeklerin tercih edildiği açık işler için ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi yer almaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	705	2,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	262	1,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	170	1,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	151	1,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	37	0,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	29	0,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	22	0,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Yöneticiler	0	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Genel Toplam	1.375	1,4%

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 51,3'tür. İkinci sırada ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Denizli ili için tespit edilen yüzde 1,4'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 2,3 ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Hizmet ve Satış elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	21,5%	5,1%	22,4%	83,9%	39,5%	0,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	60,9%	2,0%	16,8%	87,1%	57,4%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	34,3%	13,3%	14,5%	74,7%	66,9%	0,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	42,2%	5,4%	30,6%	71,4%	64,6%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	22,2%	13,9%	30,6%	88,9%	44,4%	2,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	28,6%	7,1%	25,0%	85,7%	46,4%	3,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	71,4%	14,3%	38,1%	38,1%	19,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	33,8%	6,0%	21,8%	81,4%	49,0%	0,2%

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin büyük bir kısmı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Profesyonel Meslek Mensupları hariç diğer tüm meslek gruplarına ait açık işler için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	2	6	4	-	-	5	3	-	1
Konfeksiyon İşçisi	-	3	5	2	5	5	4	-	-	1
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	-	3	5	6	-	-	4	2	-	1
Mermer İşçisi	-	1	-	4	-	-	-	3	-	2
Kumaş Paketleme İşçisi	-	2	-	4	-	-	5	3	-	1
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	-	-	-	1	-	-	-	2	-	3
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	3	-	-	2	4	-	-
Güvenlik Görevlisi	-	3	-	1	-	-	5	4	-	2
Ütücü	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Garson (Servis Elemanı)	-	2	-	3	-	-	-	1	5	4

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19’da Denizli ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş) mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve üçüncü sırada Takım Çalışması yer almaktadır.

Makineci (Dikiş) mesleği dışında; Konfeksiyon İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Kumaş Paketleme İşçisi ve ütücü mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada aranmaktadır. Mermer işçisi mesleği için ilk sırada Fiziki ve Bedensel YeterlilikGüvenlik Görevlisi için ise ilk sırada aranan beceri İletişim ve İfade Yeteneğidir.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	Güvenlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Mermer İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Şoför-Yük Tasıma	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Makine Nakışçısı	Cam Mamul İşlemecisi (Fınısaj)	Kumaş Paketleme İşçisi	Mermer İşçisi
Örgü Makinesi Operatörü	Sıcak Haddecisi - Çelik	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Kumaş Paketleme İşçisi
Ön Muhasebeci	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Beden İşçisi (Genel)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Konfeksiyon İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Mermer İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Izgara Ustası	Beden İşçisi (Genel)	Ütücü	Güvenlik Görevlisi
Kasiyer	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Ütücü
Hasta Danışmanı	Makine Bakımcı	Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Mermer İşçisi, Kumaş Paketleme İşçisi meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı / Uzmanı ve Kalite Kontrolcü-Tekstil meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Güvenlik Görevlisi, Mermer işçisi ve Şoför-Yük Tasıma; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Denizli ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Denizli ilinde ise 20+ istihdamlı 394 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Denizli ilindeki işletmelerin yüzde 27,3'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Denizli ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; İmalat, Toptan ve perakende ticaret, İnşaat ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde diğer sektörlerle nazaran belirgin bir fark görülmektedir. Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri ve Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe hiç temininde güçlük çekilen meslek bulunmazken, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ve Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde ise temininde güçlük çekilme oldukça azdır.

İnşaat sektörü gibi Denizli ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlerle nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

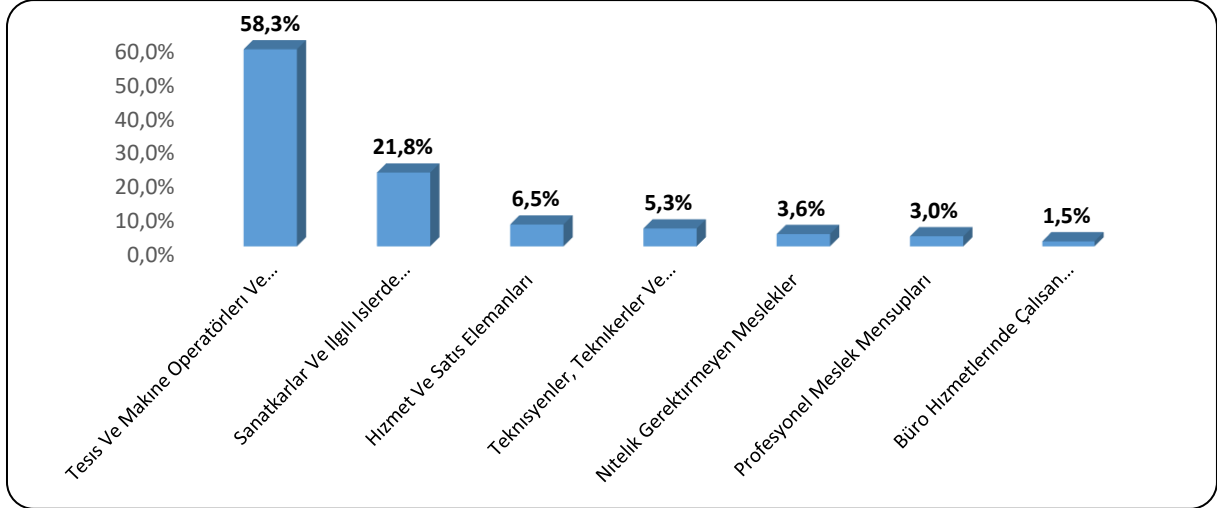
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	869
Toptan ve perakende ticaret	218
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	47
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	18
Madencilik ve taş ocaklığı	17
İnşaat	12
Ulaştırma ve depolama	10
Eğitim	8
Bilgi ve iletişim	4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	1.239

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde 1.239 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Denizli ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 70,1'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 722 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 58,3'ü bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Denizli ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	402
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	130
Mermer İşçisi	58
Ütücü	22
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	20
Pazarlamacı	18
Garson (Servis Elemanı)	15
Harman Hallaç Makinesi Arkacısı	15
Beden İşçisi (Genel)	15
Güvenlik Görevlisi	15
Diğer	527
Toplam	1.239

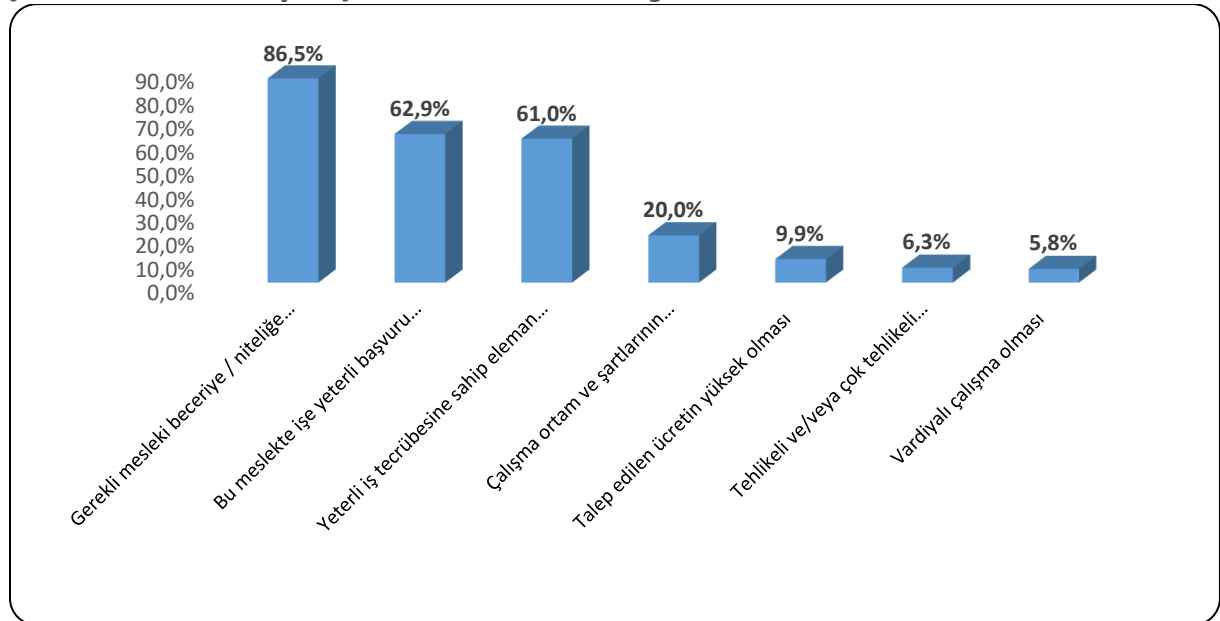
Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 402 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 130 kişi ile Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, 58 kişi ile de Mermer İşçisi mesleği takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Mermer İşçisi, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Garson (Servis Elemanı) olmak üzere toplam beş mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Denizli ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Mermer İşçisi, Garson (Servis Elemanı) ve Kalite Kontrolcü-Tekstil mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 23: Teminde Güçlük Çekme Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin teminde güçlük çekme nedenleri dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. Teminde güçlük çekme nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması	
Makineci (Dikiş)	79,6%	98,0%	64,8%	21,7%	6,4%	0,8%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	31,5%	85,0%	78,7%	9,4%	21,3%	11,8%	5,5%
Mermer İşçisi	71,9%	45,6%	45,6%	42,1%	0,0%	3,5%	43,9%
Ütücü	95,2%	100,0%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	65,0%	90,0%	90,0%	0,0%	60,0%	0,0%	50,0%
Pazarlamacı	33,3%	83,3%	77,8%	0,0%	11,1%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	73,3%	100,0%	13,3%	26,7%	6,7%	0,0%	0,0%
Harman Hallaç Makinesi Arkacısı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	66,7%	33,3%	13,3%	80,0%	13,3%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının teminde güçlük çekilme nedeni olduğu görülmektedir. Mermer İşçisi mesleğinde ise temininde güçlük çekilme nedeni olarak ilk sırada Yeterli Başvuru Yapılmaması belirtilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Denizli ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Denizli ilinde işletmelerin yüzde 16,4’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Denizli ilinde ise yüzde 1,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	17,7%	1,4%	38,6%	42,4%
Toptan ve perakende ticaret	19,7%	1,2%	37,8%	41,3%
İnşaat	7,1%	2,0%	37,4%	53,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17,9%	1,5%	32,8%	47,8%
Ulaştırma ve depolama	17,0%	1,9%	35,8%	45,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14,6%	6,3%	25,0%	54,1%
Eğitim	11,9%	2,4%	40,4%	45,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13,5%	0,0%	45,9%	40,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,9%	6,5%	38,7%	41,9%
Madencilik ve taş ocaklığı	3,7%	0,0%	44,4%	51,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	30,0%	0,0%	50,0%	20,0%
Bilgi ve iletişim	25,0%	0,0%	0,0%	75,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	14,3%	14,3%	28,6%	42,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	16,4%	1,7%	37,8%	44,1%

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Diğer hizmet faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	30	5,6%
Toptan ve perakende ticaret	628	4,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	123	4,2%
Bilgi ve iletişim	34	2,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	2,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	160	2,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	58	1,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	6	1,8%
İmalat	1.032	1,8%
Ulaştırma ve depolama	57	1,7%
Eğitim	23	1,2%
İnşaat	14	0,7%
Madencilik ve taş ocaklığı	6	0,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Genel Toplam	2.192	2,2%

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Denizli ilinde ise bu oran yüzde 2,2 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 1.032 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 5,6 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Hizmet Ve Satış Elemanları	483	3,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	189	2,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	776	2,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	489	2,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	103	1,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	114	1,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	42	0,6%
Yöneticiler	-1	-0,1%
Nitelikli Tarım, Ormanlık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-2	-0,5%
Genel Toplam	2.192	2,2%

Kaynak: İPA 2019

Yöneticiler ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 489 kişilik artış ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 42 kişilik artış ile Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	İnşaat İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Beden İşçisi Genel)
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Mermer Silim İşçisi
Mermer İşçisi	Mermer Ebatlandırma İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	Mermer Seleksiyon İşçisi
Güvenlik Görevlisi	İnşaat Mühendisi
Kumaş Paketleme İşçisi	Tekstil Terbiye İşçisi
İnşaat Kalfası (Genel)	Mobilyacı
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü
Satış Danışmanı / Uzmanı	Ahşap Montaj Elemanı

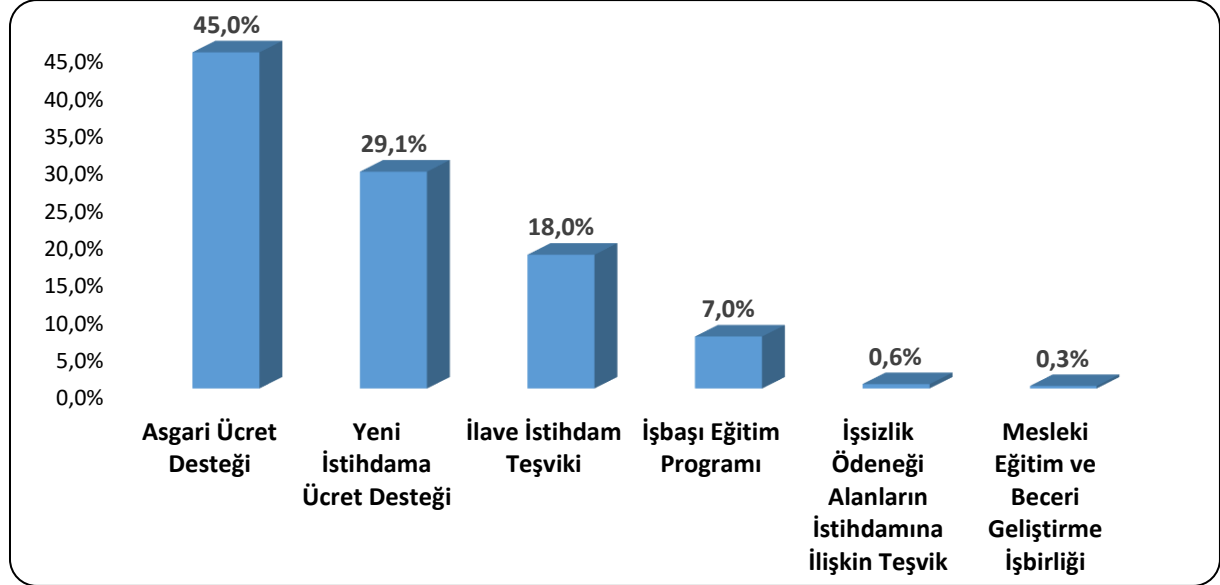
Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı olup, İnşaat İşçisi, Beden İşçisi (Genel) ve Mermer Silim İşçisi meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Mermer İşçisi, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Garson (Servis Elemanı) ve Güvenlik Görevlisi meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Denizli ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Denizli ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

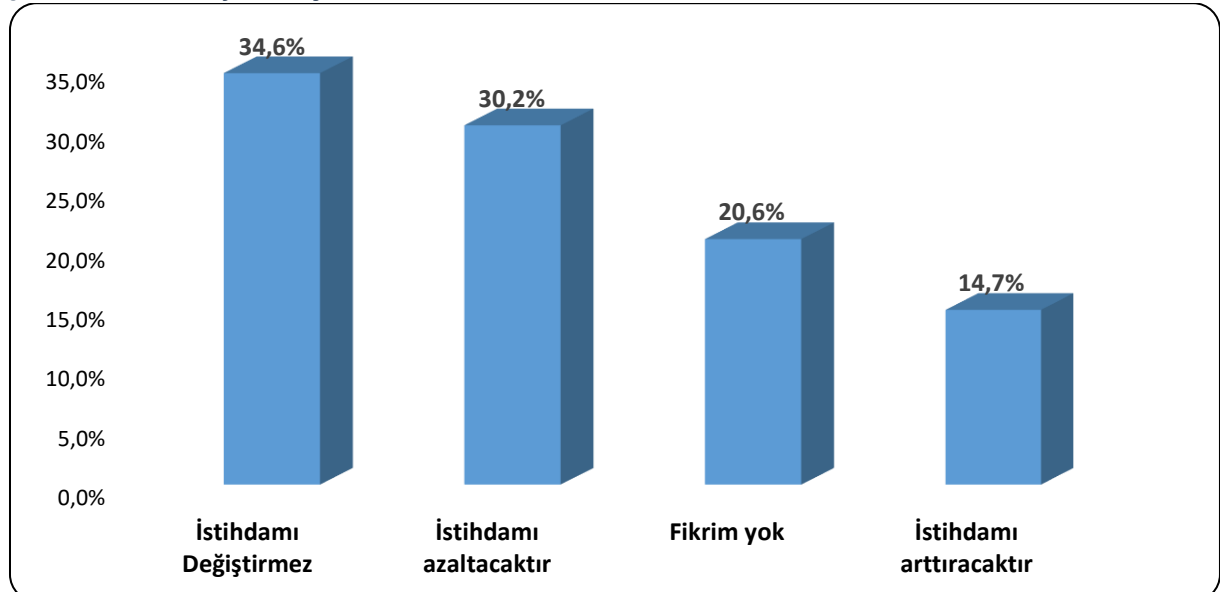

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin Asgari ücret desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni istihdama ücret desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

Kaynak: İPA 2019

Denizli ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 14,7'si istihdamı arttıracığını beyan ederken, yüzde 30,2'si ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 34,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşünderken, yüzde 20,6'sı ise fikir beyan etmemiştir.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracığını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Denizli İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Denizli ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eēitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, iřsizliēin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı saēlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doērultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı saēlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 6,5 olduēunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında deēil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR32 (Denizli-Aydın-Muēla) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 6,9’dur.

Denizli ilinde İşKUR’da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduēu görülmektedir. Denizli’da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük ektiēi mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiēini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karřılanamadıēını göstermekte olup İşKUR’un mesleki eēitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Denizli ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 65’i erkeklerden, yüzde 35’i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiēi sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde deēerlendirildiēinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Bilgi ve İletişim sektörüdür. Kadın alışan oranı diēer sektörler ile kıyaslandıēında nispeten daha yüksek olan sektörler Bilgi ve İletişim, Eēitim ile İnsan Saēlıēı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eēitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Denizli ilinde belirli bir eēitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduēunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Denizli ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 122 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 2 bin 278 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir artış söz konusudur. Buna rağmen kursiyer sayısındaki artış sınırlı olmuştur. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Denizli ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Ulaştırma ve depolama sektörleridir.

Denizli ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 288 işletmede 1.375 açık iş tespit edilmiştir. Denizli ilinde İmalat açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. Toplam 1.375 kişilik açık işin yüzde 63,9'una tekabül eden 879 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Denizli ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 19,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Denizli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 51,3'tür.

Açık işlerin yüzde 61,9'unda; işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok iletişim ve ifade yeteneği, pazarlama gücü ve meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkindir. Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Denizli ilinde işletmelerin yüzde 16,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Denizli ilinde ise yüzde 1,7 olarak gerçekleşmiştir.

Denizli ilindeki işverenlerin yüzde 45'i, istihdama en çok katkı sunan teşvikin Asgari ücret desteği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Denizli ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 14,7'si istihdamı arttıracaklarını beyan ederken, yüzde 30,2'si ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 34,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 20,6'sı ise fikir beyan etmemiştir.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün

değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU**2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU**

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

- 1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.
- 2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dört bin dört yüz dokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.**
- 3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

E-Posta Adresi :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı :

Unvanı :

Tarih :

Telefonu :

E-Posta :

İmza/Kaşe :

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı - Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım ()

Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım ()

Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım ()

İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

3.2. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi)

(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi)

(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

[illegible]

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 5.1. soruya geçiniz.

Hayır () 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	7. soruya geçiniz.
6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır	→	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet () 8.1. soruya geçiniz.

Hayır () 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. () İstihdamı azaltacaktır. () İstihdamı Değiştirmez. () Fikrim yok. ()

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri.	()
Teorik Bilgi.	()
Diploma/sertifika.	()
İş Deneyimi.	()
Referans.	()

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () 13. Soruya geçiniz. Hayır () 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini.	()
İşbaşı Eğitim Programları.	()
Çalışanların Mesleki Eğitimi.	()
Mesleki Eğitim Kursu.	()
Kısa Çalışma Ödeneği.	()
Danışmanlık ve Yönlendirme.	()
Teşvikler.	()

(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

- İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()
İnternet sitesi kullanışlı değil. ()
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ()
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ()
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ()
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ()

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

- İşe Uygun Eleman Temini. ()
İşbaşı Eğitim Programı. ()
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ()
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ()
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ()
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ()

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

- Yeni İstihdama Ücret Desteği. ()
İşbaşı Eğitim Programı. ()
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ()
İlave İstihdam Teşviki. ()
Asgari Ücret Desteği. ()
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ()

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir?
(En fazla 3 tane belirtiniz.)

- E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ()
- Finansman yetersizliği. ()
- Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ()
- Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ()
- E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ()

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.